

Inserati se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 če se tiska trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Narečnino prejema opravništvu (administracija) in ekspedicija, Poljanska cesta h. št. 32.

Vredništvo

je na Poljanski cesti h. št. 32.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto . . .	15 gl. — kr
Za pol leta . . .	8 " — "
Za četrt leta . . .	4 " — "
Za en mesec . . .	1 " 40 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . .	13 gl. — kr
Za pol leta . . .	6 " 50 "
Za četrt leta . . .	3 " 30 "
Za en mesec . . .	1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljati velja 1 gl. več na leto.

Posamezne šte. veljajo 7 kr.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne deluje v praznike, ob 1/2 6 popoldne.

Deželni zbor kranjski.

Štirinajsta seja 19. okt.

Prične se o pol enajstih, poslušalec je bilo malo, poslancev navzočih 33, manjkajo le dr. Schrey, ki si je pa prišel pogledat začetek, Braune in grof Blagaj, ki imata zavoljo bolezni odpust, pa knezoškof.

Po navadnem pričetku seje vstane gospod deželni predsednik, ter pravi, da je od ministerstva notranjih zadev prejel telegram, po katerem je želja vlade, da zavoljo pričetka delegacij zbor dokonča svoje delovanje jutri.

Potem stavi poslanec Svetec s tovarši interpelacijo do deželnega predsednika zavoljo iztirjevanja zemljišnega in hišnorazrednega davka in priloži razglas litijskega okrajnega glavarstva z dne 4. oktobra t. l., v katerem se ukazuje, da se ima ta davek plačevati v 12 odrokih, to je vsak mesec. Ker je to kaj čisto nenavadnega in nepričakovanega, stavi do deželne vlade to vprašanje:

„Hoče li visoka c. kr. vlada natančno preiskavo ukazati, v katerih obrokih se iztirjuje po deželi gruntni in hišnorazredni davek, in ako se pokaže, da se ta davek iztirjuje vsaki mesec, to nepostavnost odpraviti ter vsaj za zdaj zapovedati, da se omenjeni davek pobira le v štirih obrokih in da naj se le potem načinu eksekucije napravljajo in zamudne obresti zaračunajo?“

Deželni predsednik baron Winkler reče, da to interpelacijo vzame na znanje.

Zdaj pride na vrsto tretje branje volilne reforme, oziroma njeno končno potrjenje. Deželni glavar grof Thurn konstatira, da je navzočih 33 poslancev, toraj čez potrebne tri četrtine. Pri glasovanju vstane za potrditev 25 poslancev narodne stranke, nasprotniki obsede; ker je treba le dve tretjini glasov vseh navzočih, je postava s tem sprejeta.

Poslanec dr. Bleiweis vit. Trsteniški poroča v imenu finančnega odseka o uvedbi lastne režije (oskrbovanja) v blaznici na Studencu ter stavi predlog:

„Deželnemu odboru se naroča, pretresavati na drobno, ali je z ozirom na korist deželnega fonda, kakor tudi na korist zavoda in umobolnih priporočati, da se vpelje v blaznici na Studenci lastna režija. Deželni odbor ima v ta namen zaslišati zvedence, o rezultatu tega posvetovanja pa poročati v prihodnjem zasedanju deželnega zbora.“

Ta predlog se sprejme brez ugovora, ravno tako dr. Mošè-tovo poročilo o računskem sklepu deželnega zaklada in njegovih podzakladov za preteklo leto.

Temu sledi več poročil o letnem poročilu deželnega odbora, ki se vsi sprejmo brez kakih razprav.

Poslanec Svetec poroča v imenu gospodarskega odseka o uvedbi lovskih kart. De-

želni odbor je namreč predložil o tem postav, obsegajočo 17 paragrafov, ktere jedro je to, da vsak, kdor hoče hoditi na lov, mora imeti za to dovoljenje ali lovski list, od ktere ga je plačati po 3 gld. na leto in ki se ima dobiti pri dotični politični gosposki, t. j. pri okrajnem glavarstvu. Dohodki teh kart ali novega davka se imajo stekati v deželni kulturni zaklad, ki ima zdaj komaj 800 gld. letnega dohodka.

Te obravnave vdeleži se več govornikov, ki želé tu in tam prenaradeb; slednjič pa vendar z malimi prenaradbami obvelja odsekov, oziroma deželnega odbora načrt, ki se izroči deželnemu odboru, da mu pridobi cesarjevo potrjenje.

Dvorska vas v kočevskem okraji je prosila, da bi se odtrgala od županije sv. Gregorja ter pridružila županiji Velikih Lašič; prošnja ta pa se odbije, ker ni dosti podkrovana z razlogi.

Dr. Poklukar poroča v imenu gospodarskega odseka o pogozdovanju Krasa. Odsek je to reč pretresal in vzel na znanje, kar se je zgodilo za to do zdaj in kaj misli vlada še storiti, ker je podala deželnemu odboru gradiva za postavu o tem; le to je želeli, da bi se gozdarska šola bolj ozirala na Kras in na deželo, kakor zdaj, in ne pošiljala rastlin iz dežele. V tem smislu stavi tudi predloge, ki se sprejmo.

Občini Šmartno, Litija in Trebeljevo se obrok za povrnitev posojila 1500 gld., ki ga je prejela za šolo, podaljša do 1. januarja 1885.

Dnevni red je zdaj dovršen do tajne seje, a ker se mudi z obravnavanjem, se seja nadaljuje.

Poslanec Svetec poroča o Klunovem predlogu zavoljo omejenja ženitev, oziroma ženitovanjskih oglasnic. Odsek je to reč pretresal in prišel do spoznanja, da tu je treba še obširnih in nadrobnejih pozvedovanj; zato naj se vsa ta reč izroči deželnemu odboru, da o tem vse potrebno pozve in v prihodnjem zborovanju poroča, oziroma predloži postavu; ta predlog se sprejme.

Ravno taka se zgodi z dr. Samevim predlogom o ženitovanjskih taksah, o višem davkanju žganja in omejenji prodaje špirta; tudi to naj deželni odbor pripravi za zborovanje prihodnjega leta.

Dr. Papež poroča o prošnji podobčine vrhpoljske v sodnijskem okraji vipavskem za odcepljenje od vipavske občine, da bi postala samostojna. Gospodarski odsek je to reč pretresal in sklenil vstreči prošnji, ki je bila že tolikokrat podana zbornici, pa po prejšnji večini odbita; saj bo s tem vstreženo obema občinama, ki se želite združiti.

Temu se vstavlja poslanec Dežman v daljem govoru in ponavlja to, kar je že v sejah prejšnjih let večkrat govoril. Zavrne ga krepko dr. Poklukar, ki pravi, da je bila ta zadeva

v tej zbornici že tolikokrat in tako nadrobno premlena, da bi bilo škoda za čas, če bi se še dalje razpravljala, ker novega ne pride nič na dan. Govoré še dr. Samec, deželni predsednik baron Winkler, Dežman, Lavrenčič (ki prav krepko dá Dežmanu pod nos) in poročevalec dr. Papež, potem se sprejme postavu, po kateri se ima to razdruženje izvršiti. Dežmanovei glasujejo nasprotno.

Dr. Poklukar poroča o prošnji kmetijske podružnice novomeške o zadevah trsja; izroči se deželni vladi.

Potem sledé še nekatere točke letnega poročila odborovega, kterim se pritrdi.

Ob četrti na tri prične se tajno posvetovanje o prošnjah deželnih uradnikov za povišanje plač, ki traja do treh, potem je seja konec.

Nova volilna postava za deželni zbor kranjski,

kolikor je prenarajene pri obravnavi.

(Konec.)

§ 36. Vsakega volilnega razreda volitev, ktero je izvrševati v pričo volilnega komisarja, vodi iz tistega volilnega razreda vzeta volilna komisija, ktera mora biti sestavljena tako:

1. za volilni razred velikega posestva iz štirih od volilev in iz treh od deželnega načelnika imenovanih članov.

2. za vsak volilni razred v § 8. naštetih mest in trgov iz župana ali od njega postavljenega namestnika, iz dveh članov občinskega zastopa volilnega kraja in iz štirih od volilnega komisarja imenovanih članov.

3. za vsak volilni razred kmetijskih občin iz treh od volilnega komisarja in iz štirih od volilnih mož imenovanih članov volilnega razreda.

Volitev tistih članov, ktere je voliti volilecem velikega posestva ter mest in trgov, vršiti se mora z glasovnicami, ktere po vabilu volilnega komisarja oddajo o začetku tega voljenja pričujoči in izkazani volilci, izvršujoč svojo volilno pravico in ono, ktero kdo v volilnem razredu velikih posestnikov zastopa.

Presojevali volilne izkaze pristoji pri tem voljenju volilnemu komisarju. Pri tem se ne sme dopuščati nobenih ugovorov in protestov. Tisti, kteri so pri tem glasovanju dobili največ glasov, štejejo se, da so izvoljeni.

Ako je onoliko glasov prejelo več oseb, nego je k polnemu številu potrebnih, razsodi med njimi žreb, ktereга vzdigne volilni komisar.

§ 38. Na dan volitve, ob določeni uri in na napovedanem zbirališču se brez ozira na število došlih volilev začne volitev s tem, da si izbere volilna komisija, ktera izmed sebe z relativno večino glasov izvoli predsednika

ter prevzame volilske imenike s pripravljenim glasovnikom vred.

Pri enakem številu glasov razločuje žreb, katerega vzdigne komisar.

§ 40. Sklepi volilne komisije se delajo po večini glasov brez ozira na število glasujočih.

Predsednik volilne komisije glasuje samo tedaj, kadar se glasovi jednako razdelé, ter v takem slučaju razsoja s svojim glasom.

Razsodba o tem, sme li kdo glasovati ali ne, in razsodba o veljavnosti oddanega glasu pristoji volilni komisiji samo tedaj:

a) kadar se o identiteti kakega volilca pri oddajanju glasov pokažejo pomisleki;

b) kadar nastane dvojba, so li veljavni ali neveljavni posamezni oddani glasovi ali pooblastila ali preklici pooblastil, ali

c) kadar se pri volitvi ugovarja zoper volilno pravico kakšne v volilne imenike vpisane osebe.

Tak ugovor je dopuščen samo doslej, dokler tista oseba, kateri se oporeka volilna pravica, še ni oddala svojega glasu, in samo v toliko, v kolikor se trdi, da je ta oseba od tistega časa, ko je bil ustanovljen volilski imenik, izgubila katero k volilni pravici potrebno svojstvo.

Volilna komisija mora v vsakem posameznem slučaju prej izreči razsodbo, predno se nadaljuje volitev.

Rekurz zoper take razsodbe ni dopuščen.

§ 41. Glasuje se v volilskem razredu velikega posestva, potem v mestnem volilskem razredu brez izimka z glasovnicami, po kmet-
skih občinah pa ustno.

Kjer se voli z glasovnicami, smejo se rabiti samo uradno prejete glasovnice (§ 35), sicer volilni glas ni veljaven.

Na vsako glasovnico je zapisati toliko imen, kolikor poslancev je voliti tistemu volilnemu razredu.

Neposredno pred začetkom glasovanja se je volilni komisiji prepričati o tem, da je za vlaganje glasovnic določena volitvena posoda prazna.

Glasovanje se pričinja s tem, da člani volilne komisije oddadó vsak svojo glasovnico. Na to oddajajo glasovnice drugi volilci; v to svrhu jih jeden član volilne komisije kliče po vrsti, kakor so jim imena zapisana v volilskem imeniku. Volilci, kateri pridejo v volilni zbor potem, ko so bili že po imenu poklicani, oddadó svoje glasovnice še le tedaj, kadar je prebran ves imenik, in za to se morajo zgledati pri volilni komisiji.

Predsednik volilne komisije prevzame od vsakega volilca glasovnico, ki mu jo ta zganeno podá, dene vsako posamič v volitveno posodo ter čuje nad tem, da nihče namesto jedne same ne oddá po več glasovnic.

Vsak volilec mora, oddajaje glasovnico, pokazati svojo izkaznico.

§ 42. Da je volilec glasovnico oddal, to je zaznamenovati v volilskem imeniku poleg njegovega imena v razpredelku, ki je za to pripravljen.

Zapisnikar zapisuje to v volilskem imeniku, jeden član volilne komisije pa v glasovniku, v katerem je po imenu zapisavati osebe, ki oddajajo svoje glasovnice, pri volitvah po pooblaščenih v volilskem razredu velikega posestva pa tiste osebe, na mesto katerih zastopniki glasovnice oddajo in te zastopnike.

Glasovnik rabi za prigled, da so se oddane glasovnice v volilski imenik prav vpisale.

§ 43. Tudi za ustno glasovanje veljá, kar § 41 ukazuje, o začetku in nadaljevanju oddajanja glasov, in o pokazovanju izkaznic.

Vsak po imenu poklicani volilec mora z natančnim oznamenovanjem imenovati tistega moža, kateri bode po njegovi želji poslanec.

Če pride na jeden volilni razred po dva ali po več poslancev, mora vsak volilec imenovati toliko imen, kolikor je voliti poslancev.

V volilskem imeniku je zapisnikarju poleg volilčevega imena v razpredelu, za to pripravljenem, zaznamenovati, da je volilec oddal svoj glas.

Istočasno piše jeden član volilne komisije glasovnik, drugi član pa glasovni vpisnik.

V glasovniku je po imenu zapisovati volilce, kateri oddajajo svoj glas, in pri vsakem izmed njih tudi moža, za katerega je glas oddan.

V glasovni vpisnik je vsakega, kdor dobi jeden glas za poslanca, po imenu zapisati in poleg njegovega imena število 1, in pri drugem glasu, ki pade nanj število 2, pri tretjem številu 3 itd. pristavljati.

§ 44. Volitev se mora navadno dovršiti do konca tistega dne, ki je za volitev določen.

Oddajanje glasov je skleniti ob določeni uri. A taki volilci, kateri so stopili v volilnico, še predno je določena končna ura iztekla, ter so ondu pričujoči, ko se končuje glasovanje, ne smejo se od glasovanja izključiti.

Ako se pripeti kaj takega, kar brani volitev začeti, nadaljevati ali dokončati, sme volilna komisija s privolitvijo volilnega komisarja voljenje na prvi sledeči dan odložiti ali podaljšati.

To se volilem dá na znanje, kakor je v tistem kraju navadno.

Ako se je bilo glasovanje že začelo, morata volilna komisija in volilni komisar volitvene spise in volitveno posodo z glasovnicami, kar jih je že v njej, zapečatiti dotlej, dokler se volitev ne nadaljuje.

§ 45. Kadar je konec glasovanja, kar mora predsednik volilne komisije dati na znanje, tedaj mora glasovnice, še predno se začno šteti, v volitveni posodi pomešati, po tem iz nje vzeti in sešteti.

Na to pride glasoštetje (skrutinij), pri katerem razgane jeden član volilne komisije vsako glasovnico posamič in pregledavši jo izroči predsedniku, kateri jo na glas prebere in dalje poda drugim članom komisije, da jo vsak pogleda.

Pri tem morata dva člana volilne komisije o možéh, kateri so dobili kak glas, pisati vsak po jeden glasovni vpisnik, napravljen po § 43; oba ta glasovna vpisnika se morata vjemati med seboj in podpisati ju morajo vsi člani volilne komisije in volilni komisar.

§ 46. Ako ima ktera glasovnica več imen, nego je voliti poslancev, tedaj ni ozira jemati na toliko izmed zadnjih imen, kolikor jih je čez to število pristavljenih. Ako je na glasovnici zapisanih manj imen, zato še ne izgublja svoje veljavnosti.

Ako je ime jedne in iste osebe na jedni glasovnici po večkrat zapisano, šteje se pri preštevjanju glasov samo jedenkrat.

Glasovi, ki pripadejo osobi, ktera jo po § 18 izključena od zmožnosti voljena biti; glasovi, ki se oddajajo pod kakimi pogoji ali katerim so pristavljena naročila za izvoljenca; naposled taki glasovi, iz katerih ni razložno povzeti, kateri osobi veljajo, niso veljavni in se ne prištevajo oddanim glasovom.

§ 47. Posledek zvršenega glasoštetja mora predsednik volilne komisije takoj naznaniti, in ako volitev poslanca z opravljeno volitvijo še ni dokončana, dostaviti, da se skupni rezultat vseh skupaj spadajočih glasovanj dozve v glavnem volilnem kraju.

§ 53. Deželni načelnik mora pregledavši dospele volitvene spise vsakemu izvoljenemu poslancu, zoper katerega ni nobenega v § 18 predpisanih izključevalnih vzrokov, izdati in vročiti volitveno potrdilo.

To volitveno potrdilo daje izvoljenemu poslancu pravico stopiti v deželni zbor in na postavi tega potrdila je misliti, da je njegova volitev veljavna, dokler se nasprotno ne spozna.

Vse volitvene spise mora deželni načelnik poslati deželnemu odboru; ta jih mora presoditi ter o njih poročati deželnemu zboru, kteremu pristoji razsodba o tem, je li izvoljenega potrditi ali ne.

Člen II.

Mojemu ministru notranjih stvari je naročena tega zakona izvršitev.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. oktobra.

Avstrijske dežele.

Predkraj Višegrad v *Pragi* se bode z mestom združil. Dotična postava je že od cesarja potrjena.

Enoletnih prostovoljcev za *pomorsko inženirsko službo* ne bo od letos na dalje nič več. Mesto njih se bode pa vpe-
ljala enoletna prostovoljna služba za izsolane gimnazijalce in realce v pomorskem mašinstvu, ker za slučaj vojske naši mornarici rezervnih mašinstov primanjkuje.

Ogerski vladni list razgláša lastnoročno pismo cesarjevo do kraljevega komisarja v *Szegedinu*, Ludovika Tisze, v katerem se hvalno omeni vztrajnost, previdnost in delavnost, s katero je on v polpetem letu delo dovršil, ki bode ostalo mestu v vednem spominu in s katerim si je prislužil zahvalo mesta in dežele in tudi najvišje priznanje.

Vnanje države.

Italijansko ljudstvo pred obličjem papeža Leona XIII. (Konec papeževega odgovora.) Da se odvrne taka nesreča, naj zbirajo svoje moči vsi tisti, ki imajo pravo rodoljube in čislajo sveto vero. Stroga dolžnost jim velevala, da so odkritosrčni in zvesti katoliki v besedi in dejanji; da pa sovražne napade toliko lože odvrnejo, je njih dolžnost, da se oklepajo čezdalje bolj apostolskega prestola, da se poganjajo za to, da papežtvo zopet tisto moč in nezavisnost nazaj zadobi, ki mu gre po njega vzvišeni moči in časti. Vemo, da Vas te misli navdajajo in da so Vas semkaj pripeljale. Trdno se jih oklenite in potrudite se, da jih obudite tudi pri drugih, in to naj Vas in njih stano-
vitno vodi pri vsem dejanji in nehanji. Da dobimo razsvitljenja in sveta, kreposti in moči v tem vročem boji, ki se ravno sedaj bije, hoteli smo, da nebesa na pomoč kličemo in posebno tisto devico, ki se imenuje kraljica rožnega venca. Nepremagljiva gospa, kedar so jo klicali pod tem imenom, je slavno premagala najmogočnejše sovražnike krščanskega imena in ohranila pri posameznih, pri družinah, pri narodih vero in lepo življenje, ki ste najlepši kiné katoliškega življenja. K nji povzdigujejo v tem meseci in poglavitno ta dan po vesoljnem svetu vsi pobožni otroci enega sreca in duha svoje roke polni sladkega zaupanja. Neverni svet se temu posmehuje in zaničuje vse to s strupenim jezikom. A to ne bode omajalo nekdanje pobožnosti italijanskega ljudstva do preblazene Device, marveč jih bode potrdilo, da se bodo s toliko večim zaupanjem obračali do mogočne priprošnjice. Večkrat se Bogu primerno vidi, da mogočne, ko skazujejo svojo veljavo, poniža in potolaži revne, kateri zaničevani in zatirani,

bojujejo se v njegovem imenu in nanj zaupajo. — Sveti Oče so potem podelili apostolski blagoslov pričujočim, vsem tem, ki so s pričujočimi v duhu sklenjeni, vsem udom katoliških družeb in zavodov po Laskem. — Ko so sv. Oče prenehali govoriti, je vse živahno postalo, in veselo gibanje se še le poleže, ko so sv. Oče izrekli svoj blagoslov. Sv. Oče so potem peš odšli blagoslové in živahni slavoklici so jih spremeljevali.

Iz *Belgrada* dohaja vest, da vlada skupščino 30. decembra st. kol. (11. januarja po našem) v Niš sklicati misli. Novica ni prav verjetna, ker prebivalci Niša in okolice niso bolj konservativnega duha, nego prebivalci Beligrada, kakor so se vsaj pri poslednjih volitvah skazovali. Dalje ima Belgrad to prednost, da je od dveh strani po vodi in od tretje — iz notranjega pa po železnici poslanecem pristopen, kar se pač o Nišu nikakor ne more trditi. Da bo železnica do Niša gotova, bo še morebiti dobro leto dni preteklo.

Bolgarski minister Balabanov popotoval bo na Dunaj in Petrograd. Na Dunaji bo izročil osebno določilo o ratifikaciji iztočnih železnic, za popotovanje v Petrograd mu je pa sprejeta konvencija poplavanja ruskih stroškov za časa okupacije povod.

Od kar sta ruska generala Sobolev in Kaulbars bolgarske ministerske sedeže zapustiti morala, ruski časniki na *Bolgarijo* zabavljajo, kadar in kolikor jim čas dopuša. Dolže ju izdaje, nevalečnosti in o knezu Aleksandru pa trdijo, da se je Avstriji prodal. Bolgarski listi se takošnjemu obrekovanju kratko ali krepko in temeljito vstavljajo in neomajano hvaležnost in sočutje do ruskega naroda in ruske države povdarjajo, ter vse besedovanje ruskih časnikov kakor gošo sumničenje zavračajo. „Rusija in Bolgarija, pravijo, imate ene in tiste interese, in zveza njuna je za večne čase nerazrušljiva. Eno pa si Bolgari iz celega srca želé, in to je, da se Rusija v notranje bolgarske zadeve ne vtika in pa osebnega dobička nekterih Rusov, kakor Soboleva in Kaulbarsa, ki sta se po svojih vmazanih rokah sama nepriljubljena storila, ne smatrala za ruski državni blagor. Razmere med Rusijo in Bolgarijo se tudi za las niso predrugačile. Odstop ruskih dveh ministrov ne pomeni nič družega, kakor navadno vstavno premembo ministerstva. Kje je Bolgar, ki bi ne vedel, da je bil minister Sobolev minister za lastni žep — toraj se na dalje nikakor ni zamogel držati. Takoj pa, kakor je odložil dostojanstvo bolgarskega ministra, pokazalo mu je ljudstvo kakor Rusu svoje simpatije in ga je s častmi obsipalo. Bolgari ostanejo na veke Rusiji in ruskemu caru hvaležni in slabo bi bolgarski knez vozil, ki bi poskušal drugačno mišljenje po svoji kneževini vcepiti. Rusija naj se le v notranje bolgarske zadeve nikar ne vtika in pa svoje Soboleve naj doma obdrži in ne bo ga boljšega prijatelja kakor so Bolgari.

Ruski časniki odstop ruskih generalov *Soboleva* in *Kaulbarsa* iz bolgarskega ministerstva s tem zagovarjajo, da se jima je trnovska ustava, ki jo je Bolgarska zopet sprejela, preveč radikalna zdela, in si imenovana generala nista upala odgovornosti za vpeljavo ustave sprejeti.

V *Petrogradu* izhaja tednik pod naslovom „Kraj“ v poljskem jeziku. Ni še davno, ko se je v njem brala novica, da bi bila Avstrija Rusijo že to jesen napadla, ko bi se ne bili Hrvati vzdignili. Toraj Hrvatom se imajo ubogi Rusi zahvaliti, da jih Avstrija letos še ni pohrustala; kaj bo pa drugo leto — kdo bi to že danes vedel? Oj premodri dnevnik „Kraj“!

Francoški ministerski predsednik Ferry in predsednik republike Grevy sta se menda zopet sprijaznila. Ferry-ju se je sedež po spremembi kabineta na Španjskem zopet toliko vtrdil da se ga celó njegovi sovražniki ne nadjajo kmalo zgubiti in ob enem povdarjajo, da se predsednik Ferry nima toliko svoji politiki in njenim privržencem, kakor pa bedarijam, ki so jih radikalec delali, zahvaliti, da je še na ministerskem prvem mestu. Da bi se radikalec in republikanec kdaj zjedini, na to še misliti ni, in to tim manj, ker ni še davno,

da je Ferry povdarjal, da se mora republika pred njimi in njihovimi napadi skrbno čuvati. Po drugi strani je pa surovost radikaleev sama vzrok, da se ljudje še studom in gnjusom od njih obračajo in okoli republikanskega prapora zbirajo.

3000 kmetov razglasilo je v okraji Valenca de Millho na *Portugalskem* republiko. Valenca de Millho je na severni španjski meji. Odposlali so se proti njim vojaki in na obeh straneh jih je nekaj padlo in mnogo ranjenih. Kakor se čuje, so se menda vojaki konečno umakniti morali.

Po vojski poškodovanemu misijonarju Shawu na otoku *Madagaskar* je francoska vlada pripoznala 60.000 frankov odškodnine.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 18. oktobra. (*Stoletnica.*) Ko sem Vam že poročal o cerkveni slovesnosti, ki se je imela vršiti, naj Vam zdaj še slovesnost samo nekoliko opišem. Po domače, pa lepo praznično se je za stoletnico oblekla poljska cerkev. Znotraj ni bila ravno posebno spremenjena, ker je že tako vsa lepa in praznična (je namreč v zadnjih letih po č. g. župniku vsa prenovljena); le pri velikem altarju nastavljene bile so cvetlice, velike in male, da je bil presbiterij podoben nježnemu gaju; od zunaj pa je bila okinčana, kakor je ob enakih slovesnostih v navadi. Fantje so postavili dva velika in več manjših majev, na katerih je vihralo mnogo zastav: papeževih, cerkvenih, slovenskih, cesarskih in habsburških; dekleta so pa napletle iz zelenja in cvetlic mnogo vencev, ter jih razpele na primernih krajih. Bili so tudi napravljeni napisi, primerni slovesnosti. Pri vhodu na pokopališče na sprednji vnanji strani se je bralo:

„Poljska fara se raduje:

Ko stoletnico praznuje.“

in na notranji strani:

„Farno cerkev vedno ljubil bom:

Ona me pelja v nebeski dom.“

Pri velikih cerkvenih vratih bilo je brati:

„Mati! — farna cerkev si nam Ti:

Ko v Tebi se sv. krst deli.“

Tudi č. g. duhovnom bil je posvečen napis v latinskem jeziku pri vratih pred zakristijo z besedami:

„Intras ad laborem:

Dei, en! — honorem.“

Ker je s farno cerkvijo tudi farna hiša sezidana 1881, vdeležila se je tudi ta slovesnosti, imela je pred vhodom napis z besedami:

„Vesela sprejemam sto let in že čez.

Gospode duhovne za delo z nebes.“

Po Vam že znanem redu vršila se je slovesnost prav lepo in mirno; vselej je bila cerkev polna molilcev in poslušalcev, ki so vseskozi izvrstne govore gospodov pridigarjev pazljivo poslušali. Tudi pri spovednicah ni bilo prazno, kajti obhajanih je bilo v tridnevnicu kakih 1700. Kakor znano, je v poljski fari papirnica Leykam-Josefsthal. Slavno vodstvo v papirnici se je v tej priliki skazalo jako ljubeznjivo. Podarilo je blagovoljno veliko k cerkveni olepšavi potrebnega in čas za delo skrčilo ta dva dni takó, da se je vsa papirnica zamogla vdeležiti zgodovinske cerkvene slovesnosti. V resnici častno!

Bila je tako poljska stoletnica prav praznično obhajana; innaj prva hvala in čast za njo velja preč. gosp. župniku Levičniku, ki jo je nam priredil, in v drugi vrsti preč. gg. duhovnom pridigarjem in spovednikom, ki so blagovoljno v čast Božjo in faranom poljskim

v postrežbo darovali svoje moči. Med zadnjič omenjenimi č. gg. so nas počastili še preč. g. mons. Jeran, P. guardijan Kalist, P. Vilibald, šentlenarska gospoda, Smrekar iz Polhovega gradea in dekan, preč. gosp. kanonik Urbas, ki so po slovesnem „Te Deum“ sklenili tridnevno slovesnost.

Od sv. Lovrenca na Dravskem polji, 18. okt. Sv. Lukeža god je bil za nas dan groze in strahu. Strašen požar, ki se je bil popoldne ob 1/2 1. uri vnel, uničil je v nekterih urah 22 hiš z gospodarskimi poslopji in vse poljske sadeže. Hud veter tiral je plamen od hiše do hiše tako naglo, da je v četrto uri bilo vse v enem ognju. Žalibog je v plamenu našla smrt tudi stara ženkica, ki je hotela še nekaj rešiti. Tudi farovž in cerkev bila sta v veliki nevarnosti.

Domače novice.

(*Zadnja seja deželnega zbora*) se je danes jutraj ob devetih pričela in trajala do 1/4 na tri neprenehoma, potem je bila pretrgana in se prične zopet ob šestih zvečer, ker je rešiti še mnogo reči. Drevi bo sklenjeno zborovanje.

(*V večerajšnji tajni seji*) se je vslušala prošnja deželnih služabnikov s tem, da se je naročilo deželnemu odboru, naj se pri oddaji vratarskih služeb posebno ná-nje ozira; Skubetu ste se dovolili dve petletnici pod pogojem, če tudi mestni zbor temu pritrdi; vratar Žitko se da v pokoj s celo plačo 360 gld. in 40 gld. miloščine, toraj vsega skup 400 gld.; slednjič se deželnemu koncipistu gosp. Pfeiferju za l. 1884 dovoli 200 gld. remuneracije.

(*Narodni poslanci*) so imeli danes popoldne v Tavčerjevi gostilni (Hotel Evropa) za slovo skupen obed.

(*Za „študentovsko kuhinjo“*) zložili so deželni poslanci pred svojim razhodom 117 gld. ter jih izročili gosp. kanoniku mons. Jeranu. Slava jim!

(*Državni poslanec gospod A. Obreza*) v večerajšnjem „Narodu“ kaj čvrsto zavrača barona Apfaltrerna, ki je oni dan v deželnem zboru kranjskem napadal državne poslanece — češ, da niso na Dunaji nič storili za to, da bi se za pobiranje davka naredili trije obroki. Konečno mu reče, da tak govor gre v „Ljudski Glas“, ne pa v zborov stenografični zapisnik.

(*Ljubljanskemu mestu*) se je od vlade dovolilo, da bode vžitinski davek v prihodnje samo pobiralo in se ne bode več dajal v najem. O cesarjevi navzočnosti v Ljubljani je namreč mestni župan podal prošnjo za to, katero je zdaj ministerstvo rešilo. Mesto dobi pobiranje za isto ceno, kakor je bilo zdaj v zakupu. Dobro!

(*Delavsko izobraževalno društvo*) obhaja jutri v spodnjih prostorih ljubljanske čitalnice svojo petnajstletnico z besedo, ki ima obširen in raznovrsten program z godbo in petjem. Začetek je ob osmih zvečer. Vstopnina za ude 20 kr., za neude 30 kr.

(*Nova knjižica.*) Pri knjigarji J. Giontiniju je prišla na svitlo knjižica „Jama nad Dobrušo“, zvedel in za priprosto ljudstvo spisal J. Alšovec. V tej knjižici, kateri je pridana kolorirana (barvana) slika, ki kaže pred težek voz vprežene kmete, ktere goni z bičem grajski oskrbnik po klanec navzgor, pripoveduje pisatelj pravljico o smleškem in repenjskem gradu ter o jami nad Dobrušo. (Dobruša je vas v vodiški fari blizu Repenj, kjer je rojen Kopitar.) Knjižica, prav po domače pisana, bo dobro došla vlasti

priprostemu ljudstvu o dolgih zimskih večerih. Cena ji je 20 kr. in se dobiva pri založitelji J. Giontini, knjigarji na mestnem trgu v Ljubljani. Razen te knjižice je ta knjigar izdal še troje povesti, dve prevedeni iz nemščine, tretja pa je Nikolaj Zrinjski. Dobivajo se po 20 kr.

(J. Lapajne), ravnatelj mešč. šole v Krškem, nabira naročnike za svoje „Zgodovino štajerskih Slovencev“ (cena 1 gld.), katero namerava v bodočem letu izdati. Mi priporočamo to podjetje.

(Zadnji posebni vlak) k električni razstavi na Dunaj se je danes popoldne odpeljal.

(Učiteljska zborovanja.) V četrtek 18. t. m. je bil občni zbor vdovskega učiteljskega društva za Kranjsko. Ob 8 uri je bila sv. maša v mestni farni cerkvi sv. Jakoba. Lepo ubrano petje je povečevalo to sveto opravilo. Ob 9 uri je bilo zborovanje v društveni sobi v grof Blagajevi hiši na št. Jakobskem trgu št. 10. Seslo se je bilo udov toliko, da je bil zbor sklepčen, razen tega več gostov, med katerimi omenimo deželnega poslanca dr. Jurija Sterbenca, župnika v Hrenovicah. Predsednik, prošt dr. Anton Jarec, vpokojeni c. k. deželni nadzornik, prijazno nagovori zbrane, omenja zgodovinske slavnosti, ki se je letos v Ljubljani obhajala, 600letnega združenja Kranjske s slavno hišo Habsburško in prihoda presvitlega cesarja. Ob isti priliki je društvo dobilo po milosti cesarjevi lep dar 600 gold. Predsednik zakliče slavo in hvalo presvitelnemu vladarju, navzoči ostanejo in glasno naznanijo svojo hvalo. Dalje omeni tudi odlikovanja treh udov našega društva, ki so: nadučitelj Praprotnik in učitelja Levičnik in Tomšič. V imenu društva čestita odlikovanim izraževajo veselje, da je udje vdovskega društva zadelo to odlikovanje, zbor živahno pritrdi besedam predsednika. Predsednik spominja se tudi umrlih udov, ki so tekom tega leta odšli v večnost, posebno pa g. Kuharja, ki je bil dolgo let odbornik društva in vselej navzoč pri zborovanju. Naj v miru počiva, njegov spomin pa naj živi med nami!

Prestopi se potem na dnevni red. — Tajnik in blagajnik, upokojeni učitelj Močnik razpravlja in pojasnjuje posamezne točke računa, kateri je bil udom razdeljen. — Udov ima društvo 65. Umrli sta dva: Blaž Kuhar, učitelj pri D. M. v Polji in Jožef Kavšek, učitelj v Vinici; pristopil je Božidar Valenta, nadučitelj v Krškem. Podpiranih je bilo letos 9 udov in 18 sirot. — Premoženja v obligacijah je bilo l. l. 40.350 gold., letos prirastlo 1300 gold. = 41.650 gold. Sicer je premoženja nekaj v hranilničnih bukvah, v privatnih dolžnih pismih, in v gotovini 1479 gl. 13 kr. — tako da je vsega premoženja 43.129 gold. Letnina in vstopnina društvnikov znaša 406 gold. 50 kr. Vdovam se je plačalo 1140 gold. (l. l. 1170 gold.) — Iz tega se vidi, da se je moglo nekaj obresti od kapitalov obrniti v to, da se doseže poglavitni namen društva, podpiranje vdov in sirot, ker je bil ostanek l. l. 168 gold. 65 kr., se je tedaj letos vzelo od obresti 565 gold. 85 kr. v ta namen. Za nakupovanje obligacij se je potrosilo 1030 gl. (l. l. 1010 gold.) (Konec prih.)

Razne reči.

— G. dr. Dominkuš, ki je bil odlikovan s Franc-Josipovim redom, na čast napravi mariborska čitalnica 28. t. m. ob 7. uri večer banket s slavnostnim govorom, h k-

remu je povabljen tudi narodni klub deželnega zbora kranjskega.

— V južni Dalmaciji (Špica in Kastel Lastova) čutil se je od 16. na 17. oktobra hud potres, ki je 12 sekund trajal. Opazovali so ga od Špice proti Kastellastovi.

— Zmrznil. „Slov. Gosp.“ prinaša za sedaj nenavadno novico, da je na solčevskih planinah Klemenšakov hlapec, Kralj po imenu — zmrznil.

— „Slovenski gospodar“ omenja, da so nemški listi jeli štajarsko kot vrlo hmeljarsko deželo hvaliti. Štajarska od Kranjske ni ravno Bog ve kako silno daleč. Ali ne bi se tudi pri nas v kakem gorskem zatišji, kamor burja ne more, gospodar našel, ki bi se hmeljarstva poprijel? Skoraj da gospodarjem še največ dobička donša.

— Geolog (zemljioslovec) Barade poklonil je pred svojo smrtjo kraljevemu českemu muzeju svojo bogato zbirko, ki se ceni mnogo nad 300.000 goldinarjev. Iz Angleškega se mu je za njo 30.000 funtov sterlin ponujalo. Zbirka je bila zavarovana za 180.000 gl. Barade, po rodu Francoz, je ves čas svojega življenja Čehom posebno sočutje skazoval, s tem si je pa tudi njih vedno hvaležnost pridobil.

— Cesarjevič Rudolfova družina se bo preselila drugi teden iz Laksenburga na Dunaj, kjer bo tako dolgo na cesarskem dvoru ostala, dokler v praški okolici v Žižkovu kozé ne prenehajo.

— Kako se sibirski pregnanci ženijo. Ruski list „Sibir“ prinaša naslednjo, jako zanimljivo poročilo o ženitvi in možitvi prognancev na otoku Sahalin v iztočni Sibiriji. Ako se hoče ondošnji vjetnik oženiti, oglašiti se mora svojemu pazniku, in ta mu po njegovem obnašanju nevesto izvoli. Oba dva ali tri dni neporečena skupaj živita. Ako se vjetnik na to ravnatelju pritoži, da mu izvoljena ne dopade, dobi jih 25 s palico in pa zopet novo nevesto. Ravno tako se postopa z ženskimi vjetniki. Zakoni te vrste ne sklepajo se cerkveno in se „pazniški zakoni“ imenujejo. „Sibir“ jamči za resnico.

Telegrami „Slovenca“.

Berolin, 19. okt. Pri današnji volitvi mestnih odbornikov so bili v drugem volilnem razredu voljeni samo liberalci.

Pariz, 20. okt. V poslaniških krogih gre govorica, da skrajna levica namerava zahtevati iztiranje princev.

Dunajska borza.

19. oktobra.

Papirna renta po 100 gld.	78 gl. 50 kr.
Sreberna	79 „ 05 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99 „ 30 „
Papirna renta, davka prosta	92 „ 90 „
Ogerska zlata renta 6%	119 „ 40 „
„ „ 4%	86 „ 85 „
„ papirna renta 5%	85 „ 70 „
Kreditne akeije	160 gld. 283 „ 30 „
Akeije anglo-avstr. banke	120 gld. 107 „ 25 „
„ avstr.-ogerske banke	838 „ — „
Länderbanke	105 „ — „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	632 „ — „
„ državne železnice	312 „ 25 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	222 „ 70 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	102 „ 90 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ — „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 119 „ 25 „
4% „ „ 1860	500 „ 131 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 167 „ 25 „
„ „ 1864	50 „ 166 „ 75 „
Kreditne srečke	100 „ 168 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 50 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „
London	120 „ 05 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 70 „
Francoski napoleond.	9 „ 52 1/2 „
Nemške marke	58 „ 80 „

Priznано nepokvarjene, izvrstne

voščene sveče

izdelujeta (3)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Sedem barigel

prodaja trgovcev v Ljubljani po nizki ceni. Barigle so še nove ter drže po 12 do 13 veder avstr. mere.

Kje so na prodaj, pové vredništvo „Slovenca“.

(3)

Mladeneč

pri 24 letih, zdrav in krepak, teoretično izučen v kupčijskih rečeh, zmožen nemškega jezika v pismu in besedi, slovenskega v besedi, tudi francoskega precej dobro, želi v službo stopiti pri kakšni kupčijski hiši za malo plačilo, in je tudi k vsakemu drugemu delu pripraven. (1)

Natančneje se izve pod naslovom: „P. R. pošta Stari trg pri Poljanah.“

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot ponarejeno.

Varstvena znamka.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žirih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čé se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(6) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirup kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno najboljšo vrsto, izorno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kricistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.